

شبکه‌های استارتاپ و ارائه‌ی راهبردهای سیاستی

حیدر مقدسی^۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۱/۱۵
تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۲/۰۵

چکیده

مفهوم «کارآفرینی» که از تأکیدات مقام معظم رهبری مدلوله‌العالی به عنوان یک عبادت و عنصری تأثیرگذار در فرآیند دست‌یابی به اقتصاد مقاومتی می‌باشد، در روند تحولی خود از حوزه اقتصادی به حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و امنیتی تسری یافته است. ظهور «کارآفرینی فن پایه» با نام کسب و کارهای نوپا (استارتاپ)، از جمله موضوعاتی است که به دلایل گوناگون از جمله فرصت‌ها و آسیب‌های نهفته در آن توجه محافل نخبگی و دستگاه‌های مسئول در عرصه‌های اقتصادی، سیاسی و امنیتی کشور را به خود معطوف نموده است. این تحقیق از نوع کاربردی و روش آن «زمینه‌ای- موردی» بوده که داده‌ها مبنی بر روش تبیینی تجزیه و تحلیل شده است. بررسی نقاط آسیب و فرصت پدیده «استارتاپ» و ارائه برخی راهبردهای سیاستی به منظور مدیریت بهینه‌ی این پدیده مدنظر می‌باشد. بنابر نتایج حاصله از پژوهش؛ موضوع کسب و کارهای نوپا (استارتاپ‌ها) در چرخه سیاست‌گذاری هنوز در مرحله‌ی مسئله‌شناختی بوده و در برخی از لایه‌ها به صورت ناقص در دستور کار سیاست‌گذاری قرار دارد. هم‌چنین میان دستگاه‌های متولی کشوری یک شکاف نگرشی عمیق از کاملاً فرصت محوری تا کاملاً تهدید محور وجود داشته که نتایج این پژوهش می‌تواند این شکاف را تعديل و نگرش دستگاه‌های تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر را نسبت به این پدیده که در فرآیند تبدیل شدن به مسئله برای کشور قرار گرفته را واقع بینانه‌تر نماید.

کلید واژه‌ها: سیاست‌گذاری عمومی، توصیه‌های سیاستی، امنیت ملی، کارآفرینی، شبکه‌های استارتاپ.

استناد فارسی(شیوه APA، ویرایش ششم، ۲۰۱۰): مقدسی، حیدر(۱۳۹۹، تابستان). «شبکه‌های استارتاپ و ارائه‌ی راهبردهای سیاستی». **پژوهشنامه تاریخ، سیاست و رسانه**، سال سوم، شماره‌ی دوم، صص ۱۲۴-۱۰۳.

^۱. دانشجوی دکتری مدیریت راهبردی دانشگاه عالی دفاع ملی، تهران، ایران.
ایمیل: heydar.m2013@gmail.com

کپی‌رایت © ۲۰۱۰، ایسک(اندیشکده مطالعات راهبردی کریمه شیراز)، این متن، مقاله‌ای برای دسترسی آزاد است که با توجه به استاندارد بین‌المللی CCA (Creative Commons Attribution) نسخه 4.0 توزیع شده است و به دیگران اجازه می‌دهد این اثر را بارگیری کنند، آن را با دیگران به اشتراک بگذارند و مطالب را اقتباس کنند.

۱. مقدمه

کارویژه «شبکه‌های اجتماعی» در ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و حتی نظامی به عنوان فناوری‌های نوین در بسترساییر، یکی از بنیادی‌ترین پیشران‌های تغییر در جهان محسوب می‌شوند. طبق برآورد هیئت‌های اندیشه‌ورز آمریکایی تا سال ۲۰۳۰ م. «بنگاه‌داری اینترنتی»^۱ به مثابه یکی از پدیده‌های جدید حاصل از تحولات فناورانه و گسترش فناوری‌های نوین اطلاعاتی، تأثیر شگرفی بر فضای کسب و کار در حوزه اقتصادی بر جای گذاشته است؛ به‌طوری‌که «رسانه‌های اجتماعی و امنیت سایبری بازارهای جدید بزرگ [در ۲۰۳۰ م.] خواهند بود» (وحشیته، حاجی‌ئی، ۱۳۹۲: ۱۶۸). دربرهه کنونی و در شرایط جنگ اقتصادی و تحریم گسترده‌ی غرب و نظام سلطه علیه جمهوری اسلامی ایران، توسعه‌ی کارآفرینی و تولید ثروت از علم، یکی از مقولات مهم و سیاست‌های موردن توجه در مقابله با چالش‌های فرارو محسوب شده و بر این اساس، طراحی و اجرای برنامه‌های مختلف آموزشی، پشتیبانی و تشویق مادی و معنوی کارآفرینان، حمایت از اختراعات، نوآوری‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و حمایت از تولید و تسهیل امور مربوط به بهبود وضعیت کسب و کار و اصلاح قوانین مرتبط با آن در دستور کار مسئولان و متولیان امر قرار گرفته است.

تأکید مقام معظم رهبری مدله‌العالی بر مقوله کارآفرینی به عنوان یک عبادت و ارزش آفرینی و تعبیر معنایی آن به ایجاد یک اقتصاد مقامتی واقعی در کشور(بیانات مقام معظم له، ۱۳۸۹/۶/۱۶) نشان از اهمیت و ضرورت آن در شرایط کنونی و نمایش کارآمدی نظام دینی برخاسته از انقلاب اسلامی (که مورد هجمه نظام سلطه از ابعاد گوناگون خصوصاً بعد کارآمدی آن است) دارد. از طرف دیگر، تأکید ایشان بر «تقویت ساخت درونی کشور»، «فعال کردن ظرفیت‌های درونی کشور»، «نگاه خوش‌بینانه به استعدادی‌های بومی کشور»، «نگاه به ظرفیت‌های درونی»، «تکیه بر استعداد نیروهای بومی» و ... در راستای تحقق «اقتصاد مقاومتی»، نمایانگر نقشه‌ی راه و ترسیم افق تلاش مسئولان و متولیان امور در «درون‌زایی» و «برون‌نگر» بودن اقتصاد کشور می‌باشد.

با نگاهی به رویه‌های جاری، پیرامون کارآفرینی در قالب کسب و کارهای نوپا(استارتاپ‌ها)، ضعف شناختی نسبت به این پدیده - به دلیل نوظهور بودن - همچنین استقرار «زیست بوم مادر» این پدیده در خارج از مرازهای کشور، هدف پژوهش حاضر آن است که نگاهی آسیب‌شناسانه نسبت به این موضوع داشته و به دلیل ارتباط آن با سرنوشت عمومی کشور، توصیه‌هایی سیاستی را در ابعاد مختلف آن در بعد مسئله‌ی شناسی الگوی سیاستگذاری در ایران ارائه نماید. برای نیل به این مقصود پاسخ به پرسش‌های ذیل ضروری می‌نماید:

≠ استارتاپ‌ها در ایران در چه موقعیتی قرار دارند؟

¹. Internet Marketing.

≠ فرصت‌ها و آسیب‌های شبکه‌های استارتاپ کدامند؟

≠ راهبردهای سیاستی درخصوص کارکردهای شبکه‌های استارتاپ کدامند؟

این پژوهش به لحاظ هدف کاربردی از نوع موردی زمینه‌ای بوده که با روش توصیفی- تحلیلی انجام شده و در گردآوری داده‌ها از روش کتابخانه‌ای تخصصی و نظر خبرگان و کارشناسان از ابزار مصاحبه استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش مطالب منتشره در پایگاه‌های اطلاعاتی تخصصی در داخل و خارج از کشور و ۵ نفر از نخبگان و صاحب‌نظران درنظر گرفته شده است.

علل روی آوری دولتها به کارآفرینی را می‌توان در دو حیطه‌ی سلبی و ايجابی بررسی نمود:

≠ علل سلبی

- اين تغيير جهت را می‌توان واكنشی نسبت به محیط اقتصادي و اجتماعي شتابان و درحال تحول کشورها دانست

- تطور روز افزون پیشرفت‌های فناورانه

- رشد رقابت جهانی

- ظهور اقتصاد دانش محور

- بازسازی اقتصادي و صنعتي

- سطح بالاي پذيرش (اهميت) ارزش‌های دموکراتيک

- توسعه‌ی بخش خصوصي

≠ علل ايجابي

- دولتها کارآفرینی را به عنوان سازوکار حل دامنه‌ای از مسایل فراروي خود وارد دستگاه خط-مشي گذاري خود کردند.

- ضرورت توليد اشتغال

- يك‌پارچه‌سازی نيري کار

- انسجام اجتماعي

- بهبود در بهره‌وری و رقابت

- نوآوري اقتصادي

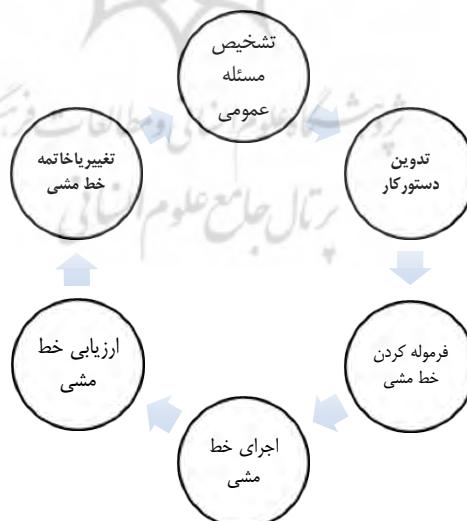
- نوآوري و ايجاد ثروت

پیرامون موضوع استارتاپ‌ها، در سایتها، مقالات، کتب، پایگاه‌های اطلاعاتی تخصصی و ... در داخل و خارج از کشور مطالب فراوانی منتشر شده است. همچنین پژوهشی از سوی مؤسسه افق آینده پژوهی راهبردی صورت گرفته که از آن‌ها استفاده خواهد شد.

۲. سیاست‌گذاری عمومی

واژه‌ی Policy که در زبان فارسی به معنای سیاست یا خط مشی معنا شده است، وقتی در کنار واژه‌ی Public به معنای عمومی قرار گیرد، شاخه‌ای از دانش را با عنوان علم دولت در عمل تشکیل می‌دهد؛ که برخی آن را زیرمجموعه علم سیاست و برخی نیز علمی مستقل قلمداد می‌کنند (ملک محمدی، ۱۳۸۳: ۱۷).

سیاست‌گذاری‌های عمومی، اقداماتی صرفاً اتفاقی نبوده؛ بلکه رفتار معطوف به هدف هستند؛ که مبتنی بر قانون و اقتدارآمیزند؛ و اغلب به وسیله‌ی دولتها و عوامل سیاسی انجام شده و سازمان‌های خصوصی در آن نقش ندارند (اشتریان، ۱۳۸۶: ۲۸-۱۵). در تعریف سیاست‌گذاری عمومی اجماع معینی وجود ندارد. برخی آن را وجود یک فرآیند یا مجموعه‌ای از فعالیت‌ها و تصمیم‌های دولتی که با هدف حل یک مسأله‌ی عمومی طراحی شده‌اند (ملک محمدی، ۱۳۸۳: ۲۰)؛ برخی دیگر سیاست عمومی را «متشكل از مجموعه‌ای از عملکردهای دولتی» دانسته‌اند که «یا مستقیماً توسط دولت یا نمایندگان آن‌ها اعمال می‌شود و بر زندگی عامه تأثیر می‌گذارد» (قلی پور، ۱۳۸۹: ۱۸). بر مبنای این تعاریف، چرخه خط مشی عمومی در شش سطح زیر قابل طرح و بررسی می‌باشد:

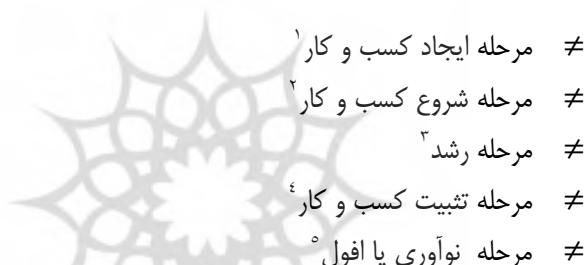

شکل مشاره یک - الگوی فرآیند سیاست‌گذاری عمومی (لاسول)

راهبردهای سیاستی(خط مشی محور) : در تحلیل محیطی خط مشی محور، بهبود عملکرد سازمانی از طریق مطلع نگه داشتن مدیران رده بالا از روندهای عمده‌ی پدید آمده در محیط سازمان است. این نقش بر شناخت اولیه و واکنش مناسب مدیران رده بالا نسبت به مسائل وسیع راهبردی مانند طرز تلقی‌ها، هنجارها و قوانینی که احتمالاً بر کل سازمان مؤثرند تأکید دارد(مبینی دهکردی و حیدری، ۱۳۹۳: ۴۸).

۳. مبانی نظری استارتاپ

این ایده که کارآفرینان کلید توسعه و بهبودی اقتصادی یک کشور هستند، توسط متخصصان برجسته‌ای مانند شومپیتر (۱۹۳۴) و استیونسون و جاریلو (۱۹۹۰) در این حوزه مورد تأکید قرار گرفته است(Chrisman & Kellermanns, 2006: p.61). چرخه حیات کسب و کارهای کارآفرینانه شامل مراحل زیر است (Hodgetts & Kuratko, 2001: p.150) :

-
- ≠ مرحله ایجاد کسب و کار^۱
 - ≠ مرحله شروع کسب و کار^۲
 - ≠ مرحله رشد^۳
 - ≠ مرحله تثبیت کسب و کار^۴
 - ≠ مرحله نوآوری یا افول^۵

بنابر آن‌چه که نظریه‌پردازان یادشده بدان اشاره نموده‌اند، مرحله‌ی استارتاپ، مرحله‌ی دوم از چرخه‌ی کسب و کارهای کارآفرین محسوب شده و بنابراین این شبکه‌های نوین اجتماعی- اقتصادی را می‌توان شروع عملی چرخه‌ی کارآفرینی توسط ایده‌پردازان و نوآوران دانست.

شبکه‌های استارتاپ^۶ به عنوان نسل جدیدی از کسب و کارهای الکترونیک در فضای مجازی به عنوان یکی از تغییردهنده‌های بزرگ روند جهانی سازی(یا جهانی شدن)، به عنوان پژوهش‌های چندوجهی توسط نظام سلطنه با پوشش کارآفرینی طراحی و درحال اجرا در جهان ازجمله جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

¹. Prestart-up phase

². Start-up phase

³. Growth phase

⁴. Business Stabilization

⁵. Innovation or Decline

⁶. Startup Network

در فارسی شرکت‌های نوپا نامیده می‌شوند، لیکن به دلیل آن که در ادبیات کنونی از همین واژه در حوزه کارآفرینی استفاده می‌شود، در این پژوهش نیز این عبارت استفاده شده است.

استارتاپ؛ سازمانی است که شکل‌گرفته است تا در جستجوی مدل کسب و کاری قابل تکرار و مقیاس پذیر باشد (استیوبلنک). همچنین؛ نهادی است انسانی که ساخته شده برای خلق محصول یا خدمتی نو در شرایط عدم قطعیت بسیار (اریک ریس)^۱. به زبانی ساده؛ استارتاپ به شرکت‌های نوپایی گفته می‌شود که با یک ایده ساده و اولیه شروع می‌کنند و به سرعت رشد می‌یابند و به درآمد می‌رسند. نیل بلومتال، مؤسس و مدیر عامل کمپانی واربی پارکر^۲ استارتاپ را این چنین تعریف می‌کند که استارتاپ یک کمپانی نوپا است که راه حلی نوین را برای یک مسئله ارائه می‌کند؛ در حالی که تضمینی برای موفقیت کمپانی از طریق راه حل ارائه شده وجود ندارد. دورا چئونگ، مؤسس و مدیر عامل کمپانی هوم جوی^۳ که یکی از استارتاپ‌های مطرح ایالات متحده در سال ۲۰۱۳ بوده، در تعریف استارتاپ این مفهوم را با عنوان پنجره‌ی ذهن رو به آینده خوانده است.

وی می‌گوید:

«تأسیس یا پیوستن به یک استارتاپ به معنای یک تصمیم جدی برای جدا شدن از شرایط ایده‌آل و پایدار به منظور دستیابی به رشد برق‌آسا و تلاش برای ایجاد موجی از تغییرات در مدت زمان کوتاه است.»

براساس تعریف Merriam-Webster استارتاپ «عمل یا مجموعه‌ای از کارها به منظور یک حرکت جدید و یک شرکت یا کسب و کار نوپا» و فرهنگ واژگان انگلیسی آمریکن هریتیج نیز استارتاپ را تعریف کرده؛ یک کسب و کار یا تعهدی که به تازگی آغاز به فعالیت کرده است. ویکی پدیا استارتاپ را یک تجارت نوپا در قالب یک کمپانی، شراکت یا سازمان موقت تعریف می‌کند که در پی ایجاد و راه‌اندازی یک مدل تجاری جدید در زمینه‌ی خاصی است. ویکی پدیا نوآوری را به عنوان شاخصه‌ی اصلی استارتاپ؛ عنوان کرده و به این نکته اشاره کرده که در باور عمومی، استارتاپ‌ها معمولاً ماهیتی مرتبط با فناوری دارند؛ اما این موضوع همیشه صحت ندارد. این دایره المعارف اینترنتی درونمایه‌ی استارتاپ را در جاه طلبی، نوآوری و تلاش برای رشد در سطح جهانی تعریف کرده است.

۳-۱. دوره زمانی عمر یک استارتاپ

با بررسی تولد و فعالیت استارتاپ‌ها در سال‌های اخیر می‌توان به جرأت گفت که به صورت میانگین عمر استارت‌آپ‌ها تقریباً سه سال است و این کمپانی‌های نوپا پس از سه سال دیگر یک استارتاپ شناخته نمی‌شوند. دلایل متعددی برای پایان دوران سه ساله‌ی شناخته شدن به عنوان استارتاپ مطرح است که از جمله‌ی آن می‌توان به تصاحب شدن توسط سایر کمپانی‌های بزرگ، افزایش تعداد دفاتر به بیش از یک مرکز، افزایش درآمد به بیش از ۲۰ میلیون دلار، افزایش تعداد

¹. <http://banki.ir/akhbar/1-news/1555.4>

². Warby Parker.

³. Homejoy.

کارکنان به بیش از ۸۰ نفر و افزایش تعداد اعضای اصلی به بیش از پنج نفر یا فروش سهم اعضای اصلی اشاره کرد. در واقع می‌توان در یک جمله‌ی ساده رسیدن استارتاپ به سودآوری را پایانی برای شناخته شدن آن به عنوان یک استارتاپ موفق خواند.

۲-۳. تفاوت استارتاپ با کسب و کارهای کوچک

در واقع فاکتور اصلی یک استارتاپ را باید توانایی آن برای رشد بدانیم. گراهام، استارتاپ را یک کمپانی تعریف می‌کند که ساختار آن برای رشد سریع معماری شده است. در واقع تمرکز برای رشد، فارغ از فاکتورهایی نظیر جغرافیایی است که اعضای استارتاپ آن را تأسیس کرده‌اند؛ از این‌رو استارتاپ‌ها را باید از کسب و کارهای کوچک جدا کرد. یک رستوران جدید در یک شهر را باید به عنوان یک استارتاپ بشناسیم (حسین خلیلی صفا، ۹۵/۱/۲).

استارتاپ‌ها شرکت‌های نوپایی هستند که می‌توانند به اشکال مختلف پدید آیند، لیکن بیشتر در حوزه تکنولوژی فعالیت می‌نمایند. هم‌چنین استارتاپ‌ها برای مواجهه با شرایط عدم قطعیت خیلی زیاد طراحی و ساخته شده‌اند. ویژگی‌ها و خصوصیات شبکه‌های استارتاپ عبارتند از:

- = سازمانی است در جستجوی مدلی از کسب و کار قبل تکرار که با یک ایده ساده اولیه شکل می‌گیرند.
- = نهادی انسان محور و مبتنی بر کار گروهی و سازمان یافته بوده که غالباً ماهیتی فن-آورانه دارند.
- = شاخصه اصلی آن نوآوری و نوپا بودن است که در پی خلق محصول یا خدمتی نو می‌باشد.
- = محدود به حوزه خاصی نبوده و در ابعاد سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و ... می‌تواند محصول یا خدمتی نو ارائه نماید.
- = فعالیت در محیط راهبردی با عدم قطعیت بالا (محیط آشوب)
- = ساختار آن‌ها برای رشد سریع و رسیدن به سود بالا طراحی می‌شود.
- = راه حلی نوین برای یک مسئله‌اند که دارای دورنمایه‌ای از ریسک‌پذیری بالا هستند.
- = پنجه‌های ذهن را به آینده‌اند. (آینده‌نگر و آینده‌ساز هستند)
- = هرچند به ظاهر یک الگوی تجاری در زمینه خاص هستند؛ اما موجی از تغییرات در زمانی کوتاه ایجاد می‌کنند (الگویی برای تغییر هستند).
- = با رویکرد فعالیت در سطح جهانی ایجاد می‌شوند. (الگویی برای ایجاد شبکه‌ای از ارتباطات در سطح جهانی هستند)

≠ عمری کوتاه در حدود ۳ تا ۵ سال داشته و به محض رسیدن به سودآوری(بیش از ۲۰ میلیون دلار) پایان عمر آن‌ها محسوب می‌شود؛ زیرا به دلیل سودآوری سریع و بالا، معمولاً توسط شرکت‌های بزرگ تصاحب می‌شوند.

≠ با کسب و کارهای کوچک متفاوت بوده و گسترش دفاتر و افزایش تعداد کارکنان(بیش از ۸۰ نفر) پایان عمر آن‌ها محسوب می‌شود.

≠ نیاز به حفاظت از مالکیت معنوی ایده‌ها دارند.

≠ در یک قالب خاص نبوده و دائماً از شکلی به شکل دیگر می‌توانند تغییر نمایند.(خاصیت باربادی^۱)

۴. موقعیت استارتاپ‌ها در ایران

یکی از اشکال اولیه استارتاپ‌ها در ایران عبارتند از «استارتاپ ویکندها». استارتاپ ویکند یک رویداد آموزشی- تجربی^۲ در سراسر دنیاست که در ۳ روز متوالی (در انتهای هفته) برگزار می‌گردد. در این برنامه شرکت کنندگان پرانگیزهای شامل برنامه‌نویسان، مدیران تجاری، عاشقان استارتاپ، بازاریابها و طراحان گرافیک گردهم می‌آیند تا طی ۵۴ ساعت ایده‌هایشان را مطرح کنند، گروه تشکیل بدهند و هر گروه ایده‌ای را اجرا کند.

از زمان شکل‌گیری استارتاپ ویکند در ایران (اوخردهه ۱۳۹۰) تا کنون اشکال و انواع مختلفی از رویدادهای استارتاپی به وقوع پیوسته که از آن به تغییر «باربادی»^۱ یعنی رویدادها می‌توان یاد کرد. و این تنوع توانمندی این پدیده را برای تکثیر خود در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی بسیار بالا برد و ماهیتی سیال به آن بخشیده است. این خصوصیت باربادی^۱ موجب سازگاری و انطباق با هرگونه شرایط جغرافیایی و مناسب با هر سن و جنسیتی که اولاً آشنایی و توانمندی در حوزه IT و طراحی برنامه‌های کاربردی (اپلیکیشن) تلفن همراه و اینترنت و سیستم عامل اندروید را داشته، ثانیاً آشنایی با مسائل حوزه کسب و کار، ثالثاً حوزه گرافیک و طراحی سایت، و رابعاً آشنایی نسبی با زبان انگلیسی برای برقراری ارتباط کلامی با سخنرانان و مریبان یاداوران خارجی یا حضور در رویدادهای منطقه‌ای در صورت برگزیده شدن در رویداد استارتاپی را داشته باشند، را برای خود فراهم و قادر به شبکه‌سازی در تار و پود جامعه می‌باشد.

این رویکرد شبکه‌سازی موجب شکل‌گیری «اکوسیستم کارآفرینی» یا «اکوسیستم استارتاپ ایران» شده که برخی از گونه‌های آن عبارتنداز: «استارتاپ ویکند»، «استارتاپ ماشین ناب»، «استارتاپ نکست»، «استارتاپ تریگر»، «سید استارز»، «جلسات همفکر»، «جلسات هفتگی

^۱. «باربادی» شخصیتی اینمیشنی در برنامه کودک سیما که هر لحظه مناسب با شرایط بوجود آمده به شکلی در می‌آید.

^۲. Experiential Education

استارتاپی»، «ایده بازار»، «تی استارتاپ»، «وایزاب»، «تداکس‌ها»، «هاکاگلوبال»، «میتاپس»، «ایده شو»، «کارآفرینان ناطق مرزی»، «انجمن ایران پایتون»، «وت کمپ»، «استارتاپ دایجست»، «کافه کاتالوگ»، «تک دیک»، «میتیا»، «دهکده اجتماعی» و ... که این روند گسترش کماکان ادامه دارد.

۵. نحوه برگزاری رویداد استارتاپ ویکند

ابتدا فرم درخواست برگزاری استارتاپ ویکند را پرکرده و برای استارتاپ ویکند جهانی (در آمریکا) ارسال نموده و پس از کسب موافقت، استارتاپ ویکند ایران موارد ذیل را در اختیار شما قرار می‌دهد:

«اگر بخواهید استارتاپ ویکند را با محور و موضوع معینی برگزار نمایید باید از استارتاپ ویکند جهانی مجوز لازم را دریافت کنید. همچنین همه استارتاپ ویکندها باید میزبان یک نماینده مورد تأیید استارتاپ ویکند جهانی (Facilitator) باشند که این نماینده توسط مدیر ناحیه- ای استارتاپ ویکند انتخاب می‌شوند. مخارج سفر(ایاب و ذهاب، اقامت و ...) این نماینده باید در بودجه پیش‌بینی شود. ۵۰٪ از سود هر رویداد استارتاپی به صندوق کارآفرینی نزد کانون کارآفرینی ایران (به عنوان نماینده استارتاپ ویکند جهانی) واریز می‌شود» (Startupweekend.ir/organize-terms).

در فرآیند برگزاری استارتاپ ویکند سه سطح برنامه‌ریزی شده است:

- ≠ سطح اول؛ برگزاری استارتاپ ویکند در داخل شهرهای کشور.
- ≠ سطح دوم؛ راهیابی تیم‌های ایده‌های برتر به استارتاپ NEXT (سطح منطقه‌ای).
- ≠ سطح سوم؛ راهیابی تیم‌های برتر منطقه‌ای به استارتاپ جهانی

در کنار شکل دهی به این شبکه‌های اجتماعی ساز و کارهایی برای ایجاد پیوند میان استارتاپ- های داخل و خارج کشور نیز در نظر گرفته شده است که از این میان می‌توان به کنفرانس پل اشاره نمود:

«کنفرانس پل توسط گروهی از ایرانیان کارآفرین موفق مقیم خارج از کشور که در شرکت‌های بزرگی همچون گوگل فعالیت می‌کنند راهاندازی شد. این کارآفرینان ایرانی در تلاش بوده‌اند تا به انتقال تکنولوژی به ایران و به طور متقابل معرفی تکنولوژی‌های ایرانیان به جهان کمک کنند.

برگزاری کنفرانس پل در راستای مأموریت انجمن بین‌المللی مدیران ایرانی، پلی برای معرفی کارآفرینان و صاحبان ایرانی به اکو سیستم کارآفرینی دنیا عنوان شده است» (ima.ir/fa/newsprint/).

۶. کارویژه‌های رویدادهای استارت‌اپی

۶-۱. کارویژه‌های سیاسی

- = بهره‌مندی از حمایت‌های ساختاری مانند؛ معاونت علمی و نخبگان ریاست جمهوری
- = فراهم‌سازی بسترهای مناسب و پوششی برای جریانات ناهمسو و اپوزیسیون نظام.
- = تأثیرگذاری بر تصمیم‌گیرندهای کارآفرینی خصوصاً در ساختارهای استانی و شهرستانی.
- = ارتباط‌گیری و نفوذ در مراکز سیاسی نظام مانند فرمانداری‌ها و استانداری‌ها، تشكیل‌های دانشجویی و ... به عنوان محملي برای تحرکات سیاسی.

تهیه اپلیکیشن‌های انتخاباتی مانند؛ اپلیکیشن هوا دران و puzzle برای سازماندهی هوا دران انتخاباتی شبیه آن‌چه که قبلاً تحت عنوان «سازمان رأى» در سال ۱۳۸۸ از سوی برخی جریانات سیاسی دخیل در فتنه مطرح و راهاندازی شد.

۶-۲. کارویژه‌های اقتصادی

شاید بتوان گفت که پدیده استارت‌اپ‌ها در حوزه اقتصادی با محوریت کارآفرینی به عنوان فرصتی برای ایجاد اشتغال در کشور مطرح و نگاهی فرصتی به این رویدادها وجود داشته باشد. فرصت‌هایی که می‌تواند حول محورهای ذیل مطرح شود:

- = یافتن ایده‌های نو در حوزه کارآفرینی
- = شناسایی نخبگان ایده‌پرداز در حوزه اقتصادی
- = تأثیرگذاری در بهبود روند اقتصادی در صورت بومی‌سازی این پدیده
- = بستری برای بروز و ظهور استعدادهای ملی در حوزه اقتصادی

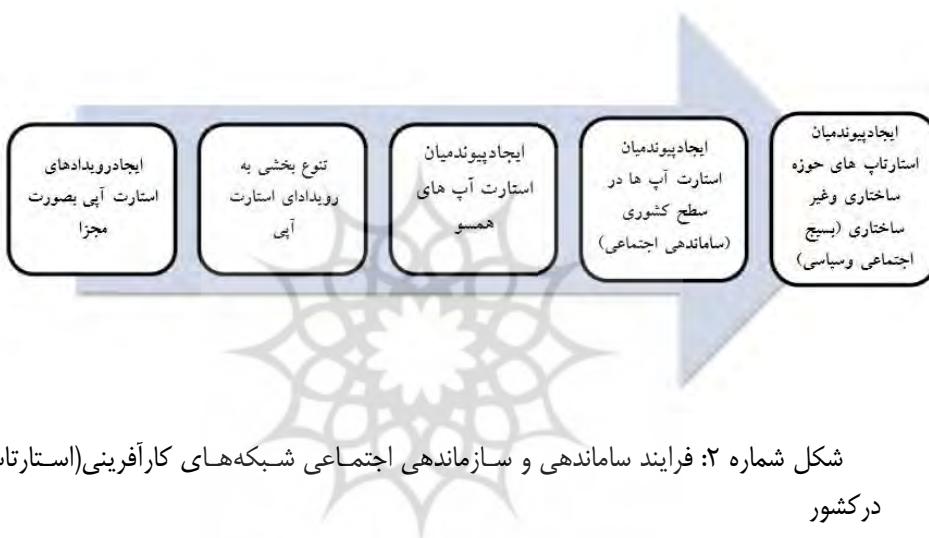
به دلیل وجود ضعف‌های زیرساختی در حوزه اقتصادی و سیاست‌گذاری‌هایی با نگاه به بیرون، بسیاری از نخبگان این عرصه، داخل کشور را بستری برای عملی‌سازی ایده‌های خود نیافته و عملاً جذب مراکز غربی خصوصاً آمریکا خواهند شد. راهاندازی پدیده‌ای به نام «ویزا استارت آپ» از سوی آمریکایی‌ها، انگلیسی‌ها، کانادایی‌ها و ... برای جذب عناصر مستعد از این نمونه است.

۶-۳. کارویژه‌های فرهنگی-اجتماعی

- = شبکه‌سازی در حوزه اجتماعی
- = ساماندهی و بسیج اجتماعی
- = تأثیرگذاری بر روندهای اجتماعی- فرهنگی (سبک زندگی)
- = دو قطبی سازی اجتماعی - سیاسی

- = فشارهای اجتماعی – سیاسی در راستای تأثیرگذاری بر فرآیندهای قانونی و سیاسی در داخل، منطقه و حوزه بین‌الملل.
- = شکل‌دهی به کمپین‌های نافرمانی مدنی در راستای تأثیرگذاری بر فرآیندهای سیاسی.
- = فرهنگ‌سازی غیررسمی و ترویج یک نوع سبک زیست اجتماعی غیربومی و رواج مراودات خارج از شئون اسلامی میان برگزارکنندگان و مشارکت‌جویان در این رویدادها

فرآیند شکل‌دهی به کارویژه‌های اجتماعی – فرهنگی و سیاسی استارت‌آپ‌ها را به شکل زیر می‌توان نمایش داد:

شكل شماره ۲: فرایند ساماندهی و سازماندهی اجتماعی شبکه‌های کارآفرینی(استارت‌آپ‌ها)
در کشور

۶-۴. کارویژه‌های امنیتی

با امعان نظر به عقیبه‌های بیرونی کارویژه‌های داخلی «پدیده کارآفرینی فناورپایه» و با نگاهی گذرا به روند سازماندهی و ساماندهی شبکه‌های استارت‌آپی در کشورکه حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی کشور را در دستور کار قرار داده و به صورت عملیاتی آن را سازماندهی نموده، مسائل این روند در کلان امنیت ملی کشور حول محورهای ذیل قابل توجه می‌باشد:

- = محملي برای نشان و استخدام عناصر مستعد در پوشش برگزاری دوره‌های استارت آپ NEXT و استارت‌آپ جهانی.
- = تأمین نیروی کارآفرین و کارآمد در راستای ادامه سلطه اقتصادی بر جهان.
- = وابسته‌سازی اقتصاد کشور به اقتصاد جهانی لیبرال محور و از رهگذر آن فشارهای سیاسی برای تغییر رفتار نظام.
- = شناسایی و جمع‌آوری اطلاعات پیرامون مسئولین و عناصر حساس نظام.

- = شناسایی و جمع‌آوری اطلاعات پیرامون زیرساخت‌های حیاتی و حساس نظام.
 - = ایجاد بستر مناسب عادی‌سازی رفت و آمدها به داخل و خارج از کشور تحت پوشش برگزاری همایش‌های استارت‌آپی و آی بریج داخلی و خارجی.
 - = ایجاد پوشش مناسب برای فعالیت‌های نرم عناصر و سازمان‌های معارض نظام.
 - = حمایت‌های مالی - سیاسی، حقوق بشری و ... در پوشش رویدادهای استارت‌آپی.
 - = زمینه‌سازی تشدید و هدفمند نمودن جنگ نرم علیه جمهوری اسلامی ایران در قالب شبکه‌های ایجادشده.
 - = بهره‌برداری از شبکه‌های ایجادشده در فرآیندهای چالشی نظام.
 - = بهره‌برداری اطلاعاتی و اقدامات پنهان از شبکه‌های ایجادشده در راستای جمع‌آوری اطلاعات، جریان‌سازی فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی، عملیات روانی و
 - = درآمدزایی برای حریف. اختصاص ۵۰٪ از درآمد ناشی از پرداخت حق شرکت در رویدادهای استارت آپی به استارت آپ جهانی (سیلیکوم ولی) آمریکا و نیز تأمین هزینه‌های حضور نماینده استارت آپ جهانی در رویدادهای استارت آپی که جزء قوانین رسمیت یافتن این رویدادها در داخل کشور می‌باشد، از این نمونه است.
- در مجموع فرآیند امنیتی‌سازی فضای اجتماعی و سیاسی کشور از طریق رویدادهای استارت آپی در داخل کشور به قرار ذیل است:

شکل شماره ۳: فرآیند امنیتی‌سازی فضای اجتماعی و سیاسی کشور

۶-۵. کارویژه‌های راهبردی

مجموعه اقدامات و کارویژه‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، امنیتی و ... رویدادهای استارت‌آپی نشان از یک برنامه‌ریزی راهبردی برای میان مدت و درازمدت ازسوی اتاق‌های فکر

غربی و امریکایی دارد. بنابر موارد برشمرده شده می‌توان گفت راهبردهای ذیل ازسوی آنان پیگیری می‌شود:

- = برنامه‌ریزی راهبردی برای استمرار سلطه اقتصادی خود بر اقتصاد جهانی.
- = نفوذ در مراکز تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر نظام و ایجاد خطای محاسباتی در این فرایند.
- = ازبین بردن و یا کاهش اثرات گفتمان مقاومت در جبهه مقاومت (خصوصاً محور آن یعنی جمهوری اسلامی ایران) بهویژه نماد اقتصادی مقاومت یعنی گفتمان «اقتصاد مقاومتی».

۷. آسیب‌شناسی رویدادهای استارتاپی

علیرغم تأثیر بسیار زیاد رویدادهای استارتاپی در ایجاد تحرك و توانمندسازی اقتصادی جامعه به دلیل آن که «زیست بوم مادری» این پدیده در خارج از کشور قرار داشته و اکثر رویدادهای استارتاپی فعال در کشور «کپی برداری» از نسخه‌های غربی و خصوصاً امریکایی آن می‌باشد، برخی آسیب‌های مترتب بر برگزاری رویدادهای استارتاپی در کشور ذیلاً مورد بررسی قرار می‌گیرد.

موضوع کارآفرینی و کارآفرینان، امروزه بیش از گذشته، به یکی از مباحث جدی در عرصه‌ی بین‌المللی مسائل درونی کشورها تبدیل شده و از حیطه‌ای صرفاً علمی و آکادمیک در حوزه‌های دانشگاهی، مدیریتی و توسعه‌ی اقتصادی، تجاری و بهبود شرایط کسب و کار، در حال چرخش رویکرد و تغییر محتوا به عنوان یکی از مقولات مؤثر بر مسائل امنیت ملی و ابزارهای جنگ نرم در عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی در جوامع مستقل می‌باشد. ارائه تعریف بسیار موسّع و تعمیم یافته از عنوان کارآفرینی، سبب شده تا در ورای مبانی «کارآفرینی اقتصادی»، زمزمه‌های تطور آن به ادبیات «کارآفرینی فرهنگی»، «کارآفرینی اجتماعی» و البته «کارآفرینی سیاسی» نیز از سوی برخی جریانات خاص در حال پررنگ شدن بوده و اساساً ابعاد و جنبه‌های نوین امنیتی این موضوع، در شرایط خلاء قانونی و عدم وجود ضوابط و مقررات و آئین‌نامه‌های اجرایی مشخص، در حال تکوین و بروز و ظهور می‌باشد.

نگاهی به عقبه‌های بیرونی موضوع کارآفرینی نشان می‌دهد که رهیافت غربی نسبت به این موضوع صرفاً حوزه‌های اقتصادی را هدف‌گیری نکرده و مقصودی فراتر از آن در سر داشته و رویکردی کاملاً هدفمند و ساختاریافته برای آن در انگاره‌های اندیشه‌ای و اجرایی آمریکائی‌ها دیده شده است؛ از آن جمله می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- ۱- توجه و برنامه‌ریزی راهبردپردازان آمریکایی بر نقش کارآفرینان به عنوان «آوانگاردها و پیشران‌های تغییر» که در سند راهبردی امنیت ملی ۲۰۱۵ آمریکا به تصریح به آن اشاره شده است:

«ما در حال سرمایه‌گذاری روی رهبران فردا، کارآفرینان جوان، مبتکران، رهبران مدنی و خدمتگزاران دولتی هستیم ... از نقاط قوت علمی، فناوری و کارآفرینی آمریکا برای دستیابی به راه حل‌های ثابت شده برای همکاری با دولتها، صنایع و جامعه مدنی استفاده خواهد شد ... ما از زنان، جوانان، جامعه مدنی، روزنامه‌نگاران و کارآفرینان به عنوان پیش‌برندگان تغییر حمایت می‌کنیم ...» (سایت مشرق نیوز، ۱۸ بهمن ۹۳).

۲- پیام تبریک نوروزی سال ۱۳۹۵ اوباما به ملت ایران مبنی بر این که:

«... ایران اکنون فرصت آن را دارد که بازگشتش را به اقتصاد جهانی آغاز کند. این به معنی تجارت و سرمایه‌گذاری بیشتر است که یعنی [ایجاد] اشتغال‌های بیشتر، منجمله برای جوانان ایرانی که رؤیای پیگیری اشتغال و اثرگذاشتن در دنیا را دارند. این به معنی دسترسی به فناوری‌های نوین خواهد بود، از جمله فناوری اطلاعات که به شرکت‌های نوپای (استارتاپ‌ها) ایرانی کمک کند ...»

۳- رشد و گسترش فزاینده‌ی شبکه جهانی «رویدادهای استارتاپی» با مرکزیت غربی شامل بنیاد آمریکایی کافمن، مؤسسه آپ گلوبال در سیاتل آمریکا، برخی مراکز و کلوب‌های انگلیسی و ...؛ و تعمیم دادن آن در شهرهای مختلف جهان از جمله پکن، مسکو، آنکارا، بغداد، ریاض، اسلام‌آباد، لاهور، کراچی، احمدآباد، جده، دمشق، صنعا، غزه، دوبی، بیروت، حیفا، بانکوک، هامبورگ، لندن، بارسلونا، بالتیمور، توکیو و ... و در ایران؛ تهران، مشهد، تبریز، ارومیه، رشت، بابلسر، آمل، قزوین، ساری، بندرعباس، شیراز، گرگان، اهواز، بیرون، سبزوار، کرج، نیشابور، کیش، شوشتر و ...

۴- طرح موضوع «دیپلماسی کارآفرینی بدون مرز» و اشکال نوین و متنوعی از آن با عنوان «دیپلماسی استارتاپی» با حمایت وزارت خانه‌های دولتی و بنیادها و سمنهای آمریکایی (سایت وزارت تجارت و بازارگانی آمریکا)

۵- راه اندازی طرح «ابتکار جوانان تازه کار دفتر مسائل جهانی جوانان» وزارت امور خارجه آمریکا (۲۰۱۲)، و تأکید بر این که این دفتر، ترویج موقعیت‌های اقتصادی برای جوانان و کارآفرینی و اشتغال جوانان و افراد را یک اولویت قانون‌گذاری قلمداد کرده است.
[\(WWW.Stat.gov/secretary/20092013clinton/rm/2012/12/201922.htm\)](http://WWW.Stat.gov/secretary/20092013clinton/rm/2012/12/201922.htm)

۶- برنامه‌ریزی و تشکیل گروهی با عنوان «سفیران ریاست جمهوری برای کارآفرینی جهانی» از سوی وزارت بازگانی و تجارت آمریکا که وزیر امور خارجه آمریکا از اعضای سه نفره‌ی این کارگروه بوده و هدف آن، توسعه‌ی نسل آینده کارآفرینان در کشورهای مختلف عنوان شده است.

۷- حمایت رسانه‌های غربی همچون VOA و BBC از پژوهه‌ی استارتاپی کشور

۸- رشد سریع و شتابان شبکه‌های استارتاپی در کشور نسبت به سایر کشورهای فن پایه‌ی دنیا (رتبه سوم پس از آمریکا و انگلیس)

۹- حضور و ورود اتباع بیگانه به کشور در قالب نمایندگان استارتاپ جهانی، مریبان، سخنران، داوران، برگزارکنندگان و... استارتاپ‌ها و شتابدهندهای کشور. مطرح‌سازی مضامین و اصطلاحات دارای بار امنیتی از سوی گردانندگان این رویدادها مانند «انقلاب و جنبش بزرگ استارتاپی» و ...

علی ایحال با امعان نظر به اهمیت و کارویژه‌های بنیادین رویدادهای استارتاپی به عنوان یکی از پیشران‌های اصلی در تحولات آینده در سطوح ژئو اکونومیک، ژئو کالچری و ژئو پلیتیکی کشور، منطقه و جهان، بررسی نقاط قوت و ضعف در ابعاد درونی نظام و تهدید و فرصت‌ها در محیط منطقه‌ای و جهانی ضروری به نظر می‌رسد.

۱-۷. نقاط قوت

الف- نقاط قوت سیاسی

- = تلاش و جهت‌گیری مسئولان ارشد نظام جهت بهره‌گیری از استارتاپ‌ها برای اشتغال‌زاگی و بالابدن رشد اقتصادی
- = تلاش و جهت‌گیری مسئولان ارشد نظام برای شکل‌دهی و تقویت زیرساخت‌های مورد نیاز استارتاپ‌ها
- = شکل‌گیری زمینه‌های دیپلماسی استارتاپی در روابط با کشورهای همسایه مانند پاکستان

ب- نقاط قوت اجتماعی فرهنگی

استارتاپ‌ها شاید تنها نقطه تلاقی چهار حوزه مهم و تأثیرگذار جهانی یعنی فناوری، فرهنگ، اجتماع و اقتصاد باشند. استارتاپ‌ها هم حامل فرهنگ (غیربومی) هستند و هم می‌توانند فرهنگی باشند. استارتاپ‌ها بر مبنای نیاز اشتغال جوانان به عنوان مهم‌ترین مسئله اجتماعی بر بستر فناوری و فضای تنفس اقتصادی، کشورها را متحول می‌کنند (مؤسسه افق آینده پژوهی راهبردی، ۱۳۹۵: ۱۳۰).

- = وجود جمعیت جوان و پویا
- = روند رو به رشد آشنازی جامعه با ظرفیت‌های استارتاپ‌ها
- = روند رو به رشد توجه مراکز علمی-دانشگاهی به رشته‌های مورد نیاز ایجاد کسب و کارهای نوپا مانند ایجاد دانشکده‌های کارافرینی در دانشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری
- = جهت‌گیری نهادهای اجتماعی مانند شهرداری‌ها به آموزش و آشناکردن جامعه با استارتاپ‌ها
- = برنامه‌های فوق برنامه مدارس آموزش و پرورش برای آشناکردن دانش آموزان با استارتاپ‌ها
- = شکل‌گیری رویدادهای استارتاپی در بدن اجتماعی بدون اتكاء به دولت و روند رو به رشد آن‌ها

≠ شکل‌گیری و نمایش نمونه‌های موفق استارتاپی در داخل کشور مانند: استارتاپ‌های شیپور، کافه بازار و ... به عنوان مشوّقی برای نسل جوان

ج- نقاط قوت اقتصادی

≠ رویکرد رو به رشد خوداشغال‌زایی جامعه و کسب درآمد از استارتاپ‌ها بدون اتکاء به دولت
≠ ورود کسب و کارهای استارتاپی به فرابورس و کسب درآمدهای هنگفت در کوتاه مدت

د- نقاط قوت حوزه فناوری

≠ ورود فناوری‌های مورد نیاز برای ایجاد کسب و کارهای نوپا به کشور
ه- نقاط قوت قانونی و حقوقی

≠ سوگیری مراجع تصمیم‌گیر و قانون‌گذار به قانون‌گذاری و سروسامان بخشی به روند کسب و کارهای نوپا در کشور.

≠ در سال ۱۳۹۶ معاونت فناوری ریاست جمهوری باراه اندازی سایتی به آدرس اینترنتی؛
vc.isti.ir از فعالان عرصه کسب و کارهای دانش بنیان و استارتاپ‌ها دعوت به ثبت نام
جهت حمایت از آن‌ها نمود(مصطفی معاون توسعه و جذب سرمایه معاونت علمی و فناوری
ریاست جمهوری، ۹۶/۷/۲۲).

و- نقاط قوت امنیتی

≠ ایجاد ظرفیت‌های نفوذ اقتصادی در جهان اسلام با رویکرد جبهه مقاومت
≠ نمایش کارآمدی نظام دینی در حرکت در مرزهای اقتصاد دانش بنیان

۲-۷. نقاط ضعف

الف- نقاط ضعف سیاسی

≠ ضعف ادراکی سیاستگذاران نسبت به ابعاد منطقی تهدیدی و فرصتی استارتاپ‌ها
≠ وجود دو قطبی کاریکاتوریزه (تمام فرصتی تا تمام تهدیدی) سیاست‌گذاران نسبت به
کارویژه‌های استارتاپ‌ها

≠ ضعف در برنامه‌ریزی کلان و راهبردی به منظور مدیریت و هدایت کارآمد استارتاپ‌ها در
راستای اهداف نظام.

≠ خروج و انتقال بدون حساب و کتاب اطلاعات حساس کشور از طریق فعالیت‌های استارتاپی
در بستر فضای مجازی (اسنپ، تپسی و ...)

- = تغییر روند فعالیت‌های استارتاپی از حوزه‌های کارآفرینی اقتصادی به حوزه‌های اجتماعی، سیاسی و امنیتی.
- = تلاش و بسترسازی عناصر داخلی و خارجی جهت تأثیرگذاری بر فرآیندهای سیاسی کشور مانند انتخابات از طریق طراحی اپلیکیشن‌های استارتاپی مانند اپلیکیشن هواداران، پازلی‌ها و ... در انتخابات ریاست جمهوری سال ۹۶.
- = تأثیرگذاری بر فرآیندهای تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی از طریق تقریب به سیاست‌گذاران نظام (استانداران، فرمانداران و ...).
- = عدم همخوانی ساختارهای متصلب و گند اجرایی، تقنینی، حقوقی، مالی، خدماتی و ... و نظام ناموزون بروکراتیک کشور جهت حمایت‌های مناسب و به موقع از استارتاپ‌های مؤثر در رشد اقتصادی کشور.
- = وابستگی عقبه‌های اصلی فعالیت‌های استارتاپی به خارج از کشور خصوصاً کشورهای متخاصم.
- = تردد و حضور بی‌حساب و کتاب اتباع بیگانه در جلسات و همایش‌های فعالیت‌های استارتاپی در قالب نمایندگان جهانی استارتاپ، سخنران، شتاب دهنده و
- = شناسایی و انتقال ایده‌های مولود رشد اقتصادی به همراه ایده‌پردازان آن به خارج از کشور به دلیل وجود حمایت‌های مالی قوی و جاذبه‌های فریبنده در کشورهای مبداء استارتاپ‌ها مانند آمریکا.
- = ضعف در يومی‌سازی استارتاپ‌ها
- = شبکه‌سازی اجتماعی و سیاسی در داخل کشور توسط جریانات غیرخودی نظام و کشورهای متخاصم. جشنواره پل (آی بربیج) که جشنواره طراحی شده به منظور شناسایی ایده‌های کارآفرینی فناورانه در جهان می‌باشد، در دومین نشست خود در برلین آلمان (۱۳۹۴) میزبان ایده‌پردازان ایرانی بود که زمینه‌های شرکت و اعزام آن‌ها به صورت رسمی و حمایت مالی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری فراهم شده بود. لیکن چند روز پیش از برگزاری همایش، مسئولین ایرانی که برنامه‌ریز و هدایتگر برنامه بودند، از شرکت در همایش منع شده صرفاً کارآفرینان ایرانی در آن حضور یافتند. با توجه به مسбوق به ساقبه بودن برگزارکنندگان آن در دشمنی آشکار با ملت ایران، جذب و ایجاد شبکه‌هایی از کارآفرینان، در راستای اهداف آنان متصور است.

ب- نقاط ضعف اجتماعی- فرهنگی

- = ضعف شناختی کاربران استارتاپی نسبت به تهدیدات فضای ایجادشده برای فعالیت‌های درآمدزا. هدف فعالان استارتاپی صرفاً درآمدزا بی و کسب منفعت هرچه بیشتر از هر راهی و به هر وسیله‌ای است.

- ≠ ضعف در تجربه کافی فعالان استارتاپی در راه اندازی استارتاپ‌ها.
- ≠ تأثیرپذیری جامعه و فرهنگ از محتواهای غیربومی در حوزه‌های هویتی و سبک زندگی.
- ≠ ضعف در سواد فنی و فعالیتی جمعیت جوان کشور جهت راه اندازی کسب و کارهای نوپا.

ج- نقاط ضعف قانونی و حقوقی

- ≠ ضعف در تدوین چارچوب‌های قانونی و حقوقی جهت مشخص شدن نحوه‌ی فعالیت استارتاپ‌ها در کشور.
- ≠ ضعف در نظارت‌های قانونی بر فعالیت استارتاپ‌ها و مسئول‌سازی این شبکه‌ها در برابر قانون.
- ≠ ضعف در تدوین چارچوب‌های قانونی و حقوقی ثبت و حفظ دستاوردهای مادی و معنوی استارتاپ‌ها.(بالا بودن احتمال سرقت یا انتقال طرح‌ها، ایده‌ها، محصولات و...)

ه- نقاط ضعف اقتصادی

- ≠ سوگیری فعالیت‌های استارتاپی اکثرً در حوزه‌های خدماتی است نه تولید.
- ≠ ضعف در ساماندهی و هدایت شبکه‌های استارتاپی در اهداف اصلی و تقویت کننده رشد اقتصادی
- ≠ فرارهای مالیاتی فعالیت‌های استارتاپی(عدم وجود قوانین مالیاتی استارتاپ‌ها)
- ≠ کپی برداری اپلیکیشن‌های فعال در عرصه کسب و کارهای نوپا از الگوهای خارجی
- ≠ ضعف مفرط و جدی در تأمین منابع مالی موردنیاز فرایند تبدیل ایده به محصول.
- ≠ عدم وجود رابطه میان حوزه صنعت و شبکه‌های استارتاپی(حمایت صنعت از استارتاپ‌ها)

و- نقاط ضعف حوزه‌های فناوری

- ≠ ضعف در زیرساخت‌های فنارانه موردنیاز استارتاپ‌ها در کشور
- ≠ وابستگی عقبه‌های فنارانه استارتاپ‌ها به خارج از کشور.

۸. نتیجه گیری

شبکه‌های استارتاپی ماهیتی سیال و نو به نوشدن داشته و به دلیل تنوع، پیچیدگی و گستردگی حوزه‌های ایده‌پردازی و تولید ایده به تعداد جمعیت انسانی و تنوع فکری، روحی و روانی انسان، هر روز به شکلی نو بروز پیدا نموده و نوزایی مستمر را در این حوزه شاهد هستیم. بنابراین این عرصه، فرصتی جهت بروز استعدادهای نهفته انسانی کشور محسوب می‌شود. از سویی دیگر چنان‌چه ظرفیت‌های بهره‌گیری از این پدیده فرصتی فراهم نشود، حریف به دلیل بهره‌مندی از

توانمندی‌های لازم در این عرصه، این فرصت‌ها را به نفع خود جذب و آن را به تهدیدی علیه امنیت ملی نظام و محدودسازی و مهار انقلاب اسلامی تبدیل خواهد نمود. کما این‌که سرزمنی مادری این پدیده غرب و آمریکا بوده و سپس وارد کشور شده است. به تعبیر دیگر پدیده‌ای وارداتی بوده که چنانچه ظرفیت‌های بومی‌سازی آن فراهم نشود، به راحتی در اختیار حرفی قرار خواهد گرفت، که در حال حاضر به نظر می‌رسد طرفی که از آن بهره فراوانی را می‌برد، آمریکا و غرب می‌باشد.

علی ایحال، با امعان نظر به تحلیل و بررسی موقعیت استارتاپ‌ها در کشور(آسیب‌ها و فرصت‌ها) به نظر می‌رسد؛ علیرغم ورود چندساله این پدیده به کشور، کماکان در حوزه‌های اجرایی و سیاستی ادراک روشنی نسبت به این موضوع در مدیران عالی و اجرایی به چشم نمی‌خورد. به همین دلیل در عرصه سیاستگذاری تحرک کمتری وجود داشته و صرفاً به برخی اقدامات سطحی مانند آن‌چه که در معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری انجام شده بسته است. لذا با توجه به اهمیت موضوع در سرنوشت و آینده‌ی کشور برخی پیشنهادها سیاستی در عرصه‌های مختلف ارائه می‌شود.

راهبردهای سیاستی پیشنهادی

الف- در حوزه مدیریتی

- = ایجاد یک مرکز فرماندهی، ساماندهی، نظارت و کنترل رویدادهای استارت آپی.
- = تدوین برنامه راهبردی بومی‌سازی رویدادهای استارت آپی در کشور.
- = تهیی بسته‌های سیاستی جهت مدیریت بسترها فرستنی و تهدیدی شبکه‌های استارت آپ

ب- در حوزه سیاسی

- = تهیی بسته جامع توجیهی جهت آشنا نمودن حوزه‌های ساختاری نظام با فرصت‌ها و تهدیدات پدیده استارت آپ.
- = مراقبت از نفوذ جریانات سیاسی جهت بهره‌برداری سیاسی در راستای مطامع جریانی خود از شبکه‌های استارت آپی

ج- در حوزه اجتماعی- فرهنگی

- = ساماندهی شبکه‌های غیرساختاری (جامعه مدنی استارت آپی داخل کشور) در راستای اهداف اقتصاد مقاومتی
- = گسترش و تشویق فرآیند ایده‌پردازی در سراسر کشور (تا روستاهای و خانواده‌ها و ...)
- = ساماندهی رویکردهای رساندای در تشویق نسل جوان در دیستان‌ها، دیبرستان‌ها و دانشگاه‌ها به ایده‌پردازی.
- = آسیب‌شناسی گسترش شبکه‌های استارت آپ در حوزه‌های فرهنگی- اجتماعی و تهیی برنامه جامع در راستای جلوگیری از تبعات سوء آن

د- در حوزه اقتصادی

- = پیگیری جهادی و مستمر صنعتی‌سازی ایده‌های کارآفرین و شکل‌دهی به فرآیند «تبديل ایده به محصول»
- = ساماندهی و سازماندهی ساختارهای استارت‌آپی در راستای کارآفرینی مدنظر مقام معظم رهبری مدظله العالی با رویکرد «انسجام درونی»
- = ساماندهی شبکه‌های غیرساختاری (جامعه مدنی استارت آپی داخل کشور) در راستای اهداف اقتصاد مقاومتی.
- = گسترش و تشویق فرآیند ایده‌پردازی در سراسر کشور تا روستاها و خانواده‌ها و ...
- = ساماندهی رویکردهای رسانه‌ای در تشویق نسل جوان در دبستان‌ها، دبیرستان‌ها و دانشگاه‌ها به ایده‌پردازی.

ه- در حوزه امنیتی

- = تشکیل کارگروهی تخصصی در راستای تبیین نقاط قوت و ضعف داخلی و تهدیدات و فرصت‌های این پدیده در حوزه اقتصادی.
- = تمرکز و تقویت رصدہای امنیتی- اطلاعاتی با هدف اشراف اطلاعاتی و شناخت فرصت‌های نهفته در آن و نیز تهدیدات این پدیده خصوصاً بحث نفوذ عملیاتی و راهبردی ناشی از آن.
- = ایجاد مرکز هماهنگی میان دستگاه‌های اطلاعاتی - امنیتی نظام، به منظور رصد هماهنگ و هم پوشان بر رویکرد ضد نفوذ
- = تهیی نکشه کلان و راهبردی حریف در راه اندازی و تقویت شبکه‌های استارت‌آپ در کشور
- = ایجاد تسلط اطلاعاتی بر گلوگاه‌های ارتباطاتی شبکه‌های استارت آپ داخل و خارج از کشور (منطقه و بین الملل) و شناسایی سرپل‌های آن.

منابع

- اشتریان، کیومرث(۱۳۸۶). سیاستگذاری عمومی در ایران. تهران: بنیاد حقوقی میزان.
- پیام نوروزی اوباما به ملت ایران؛ aparat.com/iran-sabz؛ تاریخ دسترسی: ۹۵/۰۲/۰۹.
- خلیلی صفا، حسین(۱۳۹۵). وب سایت زومیت www.zoomit.ir؛ تاریخ دسترسی: ۱۳۸۸/۰۶/۰۷.
- دانایی فرد، حسن(۱۳۸۸). «روش شناسی تدوین خط مشی ملی کارآفرینی کشور». توسعه کارآفرینی، زمستان ۱۳۸۸ - شماره ۶، صص ۱۲۵ تا ۱۵
- سایت وزارت تجارت و بازارگانی آمریکا KHAMENEI.IR؛ سایت؛
- شورای اطلاعات ملی آمریکا(۱۳۹۲). ۲۰۳۰ در نگاه شورای اطلاعات ملی آمریکا. ترجمه احمد وخشیته و عارفه حاجی ئی، بیروت: انتشارات امجاد.
- قلی پور، رحمت الله؛ غلام پور آهنگر، ابراهیم(۱۳۸۹). فرآیند سیاست‌گذاری در ایران. تهران: معاونت پژوهشی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.
- مبینی دهکردی، علی؛ حیدری، حامد(۱۳۹۳). مبانی دانش محیط شناسی راهبردی. تهران: صفار.
- شرق نیوز، «سند راهبرد امنیت ملی ۲۰۱۵ آمریکا»، تاریخ دسترسی ۹۳/۱۱/۱۸ - ۱۹/۰۱-۲۰.
- مصطفی کارشناسان و نخبگان از جمله؛ آقای دکتر علیرضا ترقی، دانش آموخته رشته مطالعات امنیتی دانشگاه عالی دفاع ملی، ۱۳۹۵/۹/۲۵.
- ملک محمدی، حمیدرضا(۱۳۸۳). مدرس و سیاست‌گذاری عمومی. تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی.

<http://www.khoshfekri.com/category/inspirational-quotes/>

Startupweekend. ir/organize -terms

ma.ir/fa/newsprint/

<https://Stat.gov/secretary/20092013clinton/rm/2012/12/201922.htm>

<https://mobirise.com/>

<http://banki.ir/akhbar/1-news/1555>.

<https://www.isti.ir/index.aspx?fkeyid=&siteid=1&pageid=172&newsview=27919>

جامعة علوم الحاسوب و MEDIA
جامعة علوم الحاسوب